

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเงินคืนภาษีมูลค่าเพิ่มให้นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติกับรายได้การท่องเที่ยวของไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการขอคืนเงินภาษีมูลค่าเพิ่มของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทย และศึกษาความเป็นเหตุเป็นผลระหว่างมาตรการการคืนภาษีมูลค่าเพิ่มให้นักท่องเที่ยวกับรายได้ภาคการท่องเที่ยวของประเทศไทย โดยศึกษาจากข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) จำนวนเงินคืนภาษีมูลค่าเพิ่มให้นักท่องเที่ยว (VRT) จำนวนนักท่องเที่ยวที่ขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม (QVRT) สถานประกอบการที่นักท่องเที่ยวขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม (QVAT) และ ดุลบัญชีบริการรับจากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติ (SBL) ซึ่งใช้การทดสอบ Unit root test ตามวิธี Augmented Dickey-Fuller (ADF) Test การทดสอบ Unit root หรืออันดับความสัมพันธ์ของข้อมูล (order of integration) ซึ่งจำเป็นต้องทดสอบว่า ข้อมูลนั้นมีคุณสมบัติ stationary ที่อันดับข้อมูลเท่าไร หลังจากทำการทดสอบคุณสมบัติของตัวแปรต่าง ๆ ในแบบจำลองเบื้องต้นแล้ว ก็จะทำการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ในแบบจำลองด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Least Squares) เพื่อหาทิศทางและขนาดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม และทำการทดสอบ Granger Causality Test ซึ่งเป็นการทดสอบตัวแปร 2 ตัวแปรว่าตัวแปรใดเป็นสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงของอีกตัวแปรหนึ่ง หรือตัวแปรทั้งสองกำหนดซึ่งกันและกันหรือต่างก็เป็นตัวแปร endogenous ในการวิจัยนี้จะทดสอบเพียง 2 ตัวแปร คือ เงินคืนภาษีมูลค่าเพิ่มให้นักท่องเที่ยว (VRT) และ ดุลบัญชีบริการรับจากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติ (SBL)

ผลการศึกษาจากการทดสอบความนิ่งของข้อมูล พบว่า ตัวแปรจำนวนเงิน
ภาษีมูลค่าเพิ่มให้นักท่องเที่ยว (VRT) และตัวแปรดุลบัญชีบริการรับจากการท่องเที่ยว
ของนักท่องเที่ยวต่างชาติ (SBL) ตัวแปรดังกล่าวมีคุณสมบัติ stationary นิ่งที่ Level
ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยวที่ขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มให้
นักท่องเที่ยว (QVRT) มีคุณสมบัติ stationary นิ่งที่ Level ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่
0.01 สำหรับตัวแปรจำนวนสถานประกอบการที่นักท่องเที่ยวขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม
(QVAT) มีคุณสมบัติ stationary นิ่งที่ First Differences ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่
0.01 ซึ่งหากนำตัวแปรไปทำการประมาณค่าโดยใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Least
Square) จะไม่ก่อให้เกิดปัญหาการไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างแท้จริง

ผลการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ในแบบจำลองโดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด จาก
ปัจจัยที่เหมาะสม คือ จำนวนนักท่องเที่ยวที่ขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มให้นักท่องเที่ยว
(QVRT) และการเปลี่ยนแปลงของจำนวนสถานประกอบการที่นักท่องเที่ยวขอคืน
ภาษีมูลค่าเพิ่ม (DQVAT) พบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวที่ขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มให้
นักท่องเที่ยว (QVRT) และการเปลี่ยนแปลงของจำนวนสถานประกอบการที่
นักท่องเที่ยวขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม (DQVAT) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับจำนวน
เงินคืนภาษีมูลค่าเพิ่มให้นักท่องเที่ยว (VRT)

การทดสอบความเป็นเหตุเป็นผลของข้อมูล (Granger causality test) พบว่า
เงินคืนภาษีมูลค่าเพิ่มให้นักท่องเที่ยว (VRT) เป็นสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงของ
ดุลบัญชีบริการรับจากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติ (SBL) โดยมีความยาว
ตัวแปรล่าช้าที่เหมาะสมเท่ากับ 2 ค่า P -value มีค่าน้อยกว่าค่านัยสำคัญที่ 0.01 ณ ระดับ
ความเชื่อมั่นร้อยละ 99 (ปฏิเสธสมมติฐานหลัก) แต่ดุลบัญชีบริการรับจากการท่องเที่ยว
ของนักท่องเที่ยวต่างชาติ (SBL) ไม่ได้เป็นสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงของเงินคืน
ภาษีมูลค่าเพิ่มให้นักท่องเที่ยว (VRT) โดยมีความยาวตัวแปรล่าช้าที่เหมาะสมเท่ากับ 2
ค่า P -value มีค่ามากกว่าค่านัยสำคัญที่ 0.01 ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 (ยอมรับ
สมมติฐานหลัก) ดังนั้น เงินคืนภาษีมูลค่าเพิ่มให้นักท่องเที่ยว (VRT) เป็นสาเหตุของ
การเปลี่ยนแปลงของดุลบัญชีบริการรับจากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติ
(SBL) เพียงทิศทางเดียว

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างเงินคืนภาษีมูลค่าเพิ่มให้นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติกับรายได้การท่องเที่ยวของไทย จำนวนนักท่องเที่ยวที่ขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม และการเปลี่ยนแปลงของจำนวนสถานประกอบการที่นักท่องเที่ยวขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม มีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินคืนภาษีมูลค่าเพิ่มให้นักท่องเที่ยวอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นสิ่งที่รัฐบาลควรดำเนินการนโยบาย คือ

1. การเพิ่มจำนวนสถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการคืนภาษีมูลค่าเพิ่มให้นักท่องเที่ยว โดยการประชาสัมพันธ์และสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ผู้ประกอบการในระบบภาษีมูลค่าเพิ่มที่ยังไม่เข้าร่วมโครงการ และผู้ประกอบการที่ยังไม่เข้าสู่ระบบมูลค่าเพิ่ม ซึ่งรัฐบาลควรเพิ่มสิทธิประโยชน์ทางภาษี เช่น ลดอัตราภาษีแก่ผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการ เพื่อดึงดูดผู้ประกอบการเข้าสู่ระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม และเข้าร่วมโครงการคืนภาษีมูลค่าเพิ่มให้นักท่องเที่ยวต่อไป เนื่องจากสิทธิประโยชน์ที่ได้รับในปัจจุบันอาจไม่สามารถดึงดูดผู้ประกอบการได้เท่าที่ควร
2. การดึงดูดนักท่องเที่ยวให้ซื้อสินค้าจากสถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการคืนภาษีมูลค่าเพิ่มให้นักท่องเที่ยว โดยประชาสัมพันธ์และให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องสิทธิประโยชน์ และวิธีการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มก่อนการเดินทางออกนอกราชอาณาจักรให้แก่นักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยให้มากขึ้น รัฐบาลควรเพิ่มจุดบริการนักท่องเที่ยว หรือที่เรียกว่า one stop services เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวในการขอคืนภาษี อาจตั้งอยู่ในห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ที่มีนักท่องเที่ยวใช้บริการจำนวนมาก นอกจากขอคืนภาษีในสนามบินนานาชาติเท่านั้น อาจกำหนดเงื่อนไขการคืนเงินโดยโอนเงินเข้าบัตรเครดิตหลังจากเดินทางออกนอกประเทศแล้วเท่านั้น ซึ่งสามารถตรวจสอบจากหนังสือเดินทาง
3. ส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวเดินทางไปท่องเที่ยวน้อย ซึ่งส่งผลให้จำนวนผู้ประกอบการไม่ขยายการลงทุนหรือขยายสถานประกอบการไปในจังหวัดนั้น ๆ ถ้ารัฐบาลสามารถส่งเสริมการท่องเที่ยวให้จังหวัดที่มีลักษณะ

ดังกล่าวได้ ก็จะส่งผลให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปท่องเที่ยวมากขึ้น ผู้ประกอบการก็กล้า
ตัดสินใจในการลงทุนและขยายสถานประกอบการ